

Előfizetési díj.

Helyben:

Egy évre . . . 3 ft.—kr.
Fél évre . . . 1 „ 50 „
Negyedévre . . . 80 „
Egyes szám ára . . . 10 „

Előfizetési díj.

Vidéken:

Egy évre . . . 3 ft 60 kr
Félévre . . . 1 „ 80 „
Negyedévre . . . 1 „ — „
Egyes szám . . . 10 „

VÁCZ.

HELYI ÉS VIDÉKI ÉRDEKU HETIKOZLONY.

Hirdetmények díj 3 hasásos petit sorért 6 kr. — Többszöri vagy tojós — Nylt térbenvaló közlemények után három hasásos sorért 15 krajczár
delmes hirdetéseknek árlevegődel azatik. szimulták.

Az előfizetési pénzek és a lap szemelvi részét illető közlemények „Vác” szerkesztőségéhez fő ut 81. szám alá Vácra küldendők.
Hirdetések fölvetének a síkét. járnt. könyvnyomdájában, a művezető által.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési felhívás

„VÁCZ”
Hetiközlönyre.

Lapunk ez év letétlével harmadik évfolyamát nyitandja meg, hogy társadalmi kérdéseinkben mennyire igyekezzet megfelelni rendeltetésének, azt olvasóink jól tudják, bizton tekintünk a jövőbe, mert alaposan meggyőződünk arról, hogy t. közönségünk belátta, miszerint ily közlönyre Vác- és vidéknek égető szüksége van, s nem vonandja meg a fentarthatás költségeihez előfizetések útján járulni.

Előfizetési feltételek helyben és vidékre: Egy évre 4 ft. Fél évre 2 ft. Negyed évre 1 ft.

Vác, 1871. Dec. 15.

Hajdankorból fennmaradt egy kegyeletös szokás, mely szerint az eltemetendő kedves halott koporsójára a rokonok és a halott szerettei dobták a legelső marok földet, azon boldog hitben, hogy az könnyeb leendő a kedves halottnak, — csak midőn minden rokon megtette kötelességét, jönnek a szolgák és teljesítik a sír végleges betöltését.

Ily kegyeletös szokást teljesítünk mi Szerdán, Magyarország egyik eredetös vődbástyájá, Pestmegye vég-tisztelelőn, azon külömbseggel azonban, hogy a sír teljessé tételétől magunk nemcsak visszavonulunk, sőt ennek a szolgák általi megtételét is meggátoljuk.

Az 1870. XLII. t. cz. rendeleti

a megyéket a központosítási elmélet javára, tekintet nélkül a gyakorlatban sok századokon keresztül hebizonyult udvös létükre eltörölték, és helyébe a parlamentarismus fényes köpönyébe burkolt centralisationak jobban megfelelő megyét állítottak.

Holnapután állítjuk össze ezen ujjon tervelt megyét.

Hogy mikép fog kinézni ezen modern köztörvényhatóság, azt csak sejtethetjük, annyit mondhatunk azonban vigasztalásul, hogy minden intézmény Pygmalion szobra, melybe lelket helheli a nemzet hivatása; mi rajtuk függ tehát, hogy e lelketlen műmögöng és pedig úgy mögöngön miként azt a haza érdeke, és a mindennapi hangzó reformtörvények igénylik.

Nincs hivatásunkban, de még jogunkba sem a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló törvényt analýsálni, azonban a ministerialis omnipotentiák nagyon is szem előtt tartattak.

Mostani törvényesített államrendszertünk, ha minden hasonlat egyoldalú, — mint mondják, sánta nem volna, és a hasonlatok egybekötött elméletgyakorlatba könnyedén átvihető lenne, gulához (pyramis) hasonlíthatnók, mely gulának csúsa az országgyűlés, az összes nemzet képviselöete, — talapzata a megyék és községek.

Iparkodjunk tehát, hogy a mi nézetünk szerénti talapatnak megfelelő homögen, hasonment alkatrészekből álljon a gula csúsa, mit csak úgy érthetünk el, ha reform-élemből álló szilárd talapatot rakunk le.

Mi, a belügyi reform-kérdések lanyha keresztülvitelével vagy egyáltalán mellözésével, oda lettünk kény-

szertve, miszerént a fenálló hatalommal frontot képezünk, kénytelenek leszünk tehát választásainkat is elveinkhez képest intézni, és pedig azért, mert:

Az 1870. XVII. t. cz. I §-nak c. pontja meghagyott legalább annyi jogot, hogy országos ügyekkel is foglalkozhatva, a megyei megállapodások egyenesen a képviselőházhoz terjeszthetők fel.

A 16-ik §: a kormányrendeletek elleni feliratot megengedi, ennek elvételése esetén a képviselőháznál kereshetünk orvoslást, végre a 17-ik szakasz az országgyűlés által meg nem szavazott adók és meg nem ajánlott ujonczok kiállításának megtagadását illetőleg végre nem hajtását engedély meg.

A régi megye romjából fennmaradt ezen három rendbeli hatáskört a virilis szavazók, mellett oly kezekebe nem tehetjük, melyek folyton Eldoradonak rajzolják belügyi állapotainkat.

Ezektől tisztába kell jutni és ha igen, úgy már a személyek kérdésén könnyebben áteshetünk.

Nem szabad az elvet soha sem kizárólag egyes személyekhez kötni.

Személyek pártszakadásra ne adjanak okot.

Nem vagyunk mi még oly személyek megbizható hazafiakban, hogy egyik elejtése az elv bukását vonná maga után.

Hogy személyekre tekintet nélkül pártállás-pontot kell foglalnai, azt felesleges mondanunk, mert egy gulaszorú államszervezetnél kell hogy bekövetkezzék, miszerént a minő az alap olyan legyen csúsa, — de hogy loyálitást ne tanúsítsunk ezt nem hirdetjük,

csak egytől évjük a választó közönséget, hogy t. i. ha már a loyális szót 21 év óta nagyon gyakran emlegetjük, ne vigyük annak értelmét oly messze, ne vigyük ezen szó az ellenelvittekkeli megalkuvást is jelentse.

Egy állam virágzó kereskedelme mellett bolog lehet; de azon perczben, midőn kereskedelmi érdekeink hátrább helyezik a társadalom, az állam érdekét, rá lépett azon sikamlós ösvényre, mely őt a megsemmisülés kéréthetetlen istének fogja feloldozni.

Szóval: alkudjunk, kereskedjünk, — vegyük és adjuk portékáinkat, de ezen portékák közé ne sorozzuk az állam javára felállított elvek, és meggyőződések vívmányait.

Azon vezér, ki bár közpérsen várból, azon eslethözre számítva, hát-ha bevetétek az erősség, nyomorított élete végett az ellenel alkuba ereszkedik, már félig feladta várát.

Nyújtunk kis újunkat az ördögnek; — miután e kis új testünkhoz van növe, az egész test azé lesz!

Az ellenféllel megalkuvás az opportunitás tere, mely sikamlós térer odajutathatunk, hogy malohna a piszkafára is elmoudjuk hogy; hátha el-sül!

Caveant Consules nequid republica detrimenti patiatu

A társulás szelleme városunkban.

Kik a világtörténelmet csak némi-lyen is tanulmányozták, teljes lehetetlen, hogy észre nem vették volna,

miserint a tömör-erő mindenütt és mindenkor túlsúlyllyal bírt az egyesek fölött.

Ezredekek zúgtanak át fejünk fölött, de ha visszatérünk e mult időbe, látni fogjuk, hogy az emberiség csak szövetkezve vívta ki mindazt, mivel a jelenben bír, s csak kezét fogva és szövetkezve érte el mindazt, amit óhajtott.

Egyesek akaratra hajótörést szenved, ha az nem találkozik a közvélemény tetszésével, avagy ha nem téri maga mellett a korszellem. — De mit is lehetnek egyesek akkor, midőn velük szemben nemcsak a kor vezéreszméje, de azzal karöltve egy nép is dacozás és küzd? Éppen semmit! Mert a mit az egymaga épít, azt a többség közös-erővel lerombolja, legyen az bármily nádvt hozó, — már csak azért is buktatni igyekszik, mivel nem közös akarat szállt.

Ez sokszor kárhözozatos, de ki állhat ellene?!

Városunk legjobban érzi a rideg közönység győzelmet egyesek vagy néhánynak ellenében.

Hány magasztos eszme pendített már meg városunkban, hány jótkony elv bukkolt alá a vég-éveszést ieneketlen örvényébe, hány indítvány lelte sirját márcokor, midőn alig hogy megszületett! Vagy ha kevés tömör-lőrsi látszott is, csak hamar elvetsztek bálorságukat, ingadoztak, visszariadtak a kezdeményezés terhes munkájától, belefáradtak az első mozdulathoz; — és sajnos, egyenként hagyák el a küzdést, melyen harcolni nem csak feladatuk, de szigorú kötelességük is a közügy érdekében — tekintve a nemzet és a hon felvirágzását.

De az átkos közönység, a semleges magaviselet, a szalmatíz, mely koblkukben clobban egy pillanat alatt minden nemes és szép iránt — s így a kitartás lelkesítő szikrája leoldhva

— vissza hanyatlunk ama sajnos helyzetbe, melyből kissé fölemelkedünk. Vonzó mosollyal ajkán int felénk a kétes jóvő! Sűjt vagy jutalmaz a jelen! Gőny-kecsajt hallat felénk a mult, vagy mi siratjuk a lejárt időt, ha tédlenül engedjük őt tovább haladni — midőn eszmeletre ébredünk!

Ez az élet játéka! ... Mint mondám, városunk falai közt már sok szép eszme pendített meg, de testestele is megúj letek.

Mi azt eléggé jól tudjuk, hogy egyeseknek épp úgy neheze a kezdeményezés, mint a kivétel. De mire való a társulás, ha nem arra, hogy tömörüljünk, szövetkezzünk, a közös erővel döntsek le az akadályok sűrű phalanxiáját?

Itt ismét feleletlül eszünkbe jut, hogy bizony a társulás a szelleme nem igen nagy diadalnak örvend városunkban!

Ha bármely eszme pendül is meg, mely hordereimél fogva jóval előmozdítaná tengődő helyzetünket; örömszajra kelünk, teletozokál hangoztatjuk a szép eszmét, — aztán első kérdéstünk: Vajjon mennyi idő alatt mennyt nyarunk? Az illető ki mondja tovább, hogy első évben tán semmi, a másodikban már igen, a harmadikban még több! S kérdés rá mondja: Hija az elég lesz, hátha meg is bukkunk, a pénzünk oda veszt! — Szegény ember, — de ha azt mondanék neki: Hogy 100 ft-ot befektettél pénze már az első évben 2-300 ft-ot. jövedelmek, akkor molón kapnának a szíres koncez után, s nem késnének kevés tőke után óriás kamatot zsebre rakni.

Nem addig az jó urak! Értjük be addig követéssel, míg az ird többet hoz kedvező alkalommal! ...

Lépjünk a társulás a zászlója alá, melynek messze hangzó folirata: „Hala dás!”

TÁRCSA.

A bourgeois-i nagy vesztőség!

Prick Joseph. (Folytatás).

Két napot a husvétii népe előtt Kalifás főpapnak palotájában, az irástudók és név véneinek közreműködésével ezen gonosz czél valóságos érdemében nagy gyűlés tartották.

Előttük Judás Iskariotesz, Jézusnak tanítványa jelent meg, igérvén, hogy Krisztus jó pénzért kezükbe szolgáltatja, a véralú harmincz ezüst pénzért megkötötték.

A táncos római katonáknak requirálván s a papizolgatók dorongokkal és lámpásokkal ellátván késő este a Gethsemani kertben imádkozó Krisztusra rohant s őt elfogatta. Lukács 22. fejezet. Máté 26-ik fejezet, Márk 14-ik fejezet.

És még azon éjszaka halálra ítélté azt, hogy a római császár elene ládított volna, mert erről szó sem volt, hanem azért, hogy a táncos előtt magát Krisztusnak, az Isten fiának nevezte! Máté 26-ik fejezet, 65 és 66-ik vers.

A rézhajthatatlan történelmi igazság közönszerit kijelenteni: hogy ezen egész

eljárás a zsidőpánság és aristocratia részéről nem az igazságosságért, — hanem a politikai kényesség bűnyégé viseli.

Az éj sötétében történek mind a zellfogatók, mind az elítélés, bizonyosság annak, hogy a táncos meg volt győződve arról, miszerint eljárása a nyilvánosság tűzpróbáját ki nem állhatja.

Az eljárás ezen melettlansággal maga az üdvözítő is szemétre lobbantotta. mondván: „Mint egy látora ugy jöttök fegyverekkel és dorongokkal elienem, sőt jöhétek minden napon köztetek íletem, tanítvány a templomban, és nem fogtatok meg engemet.” Máté 26-ik fejezet, 55-ik vers.

De ez a ti örökös, és a sötétségnek hatalma! János 22-ik fejezet, 53.

És valóban a sötétség hatalma ragadta kezébe Júdeában az igazságszolgálatot, és a felidézett fejezetek tanúsága szerint, nagyok a papifogelmelek és vének személyesen befolytak az elfogatás végrehajtásában, ön maguk jádozták a táncos szerepét ők maguk vitték a bírósági örvényhez és itté mitől-on egymás hallomására hivatozva, éjszaka ítéletet hoztak s a Talmudnak hazistólételekre vonatkozó alapszabályait megsemmisítették.

A Talmud ugyanis, Sanhed: cap.

IV. §. I. nyilván és határozottan rendel, mi-roszint: „Bűnvádi perek csak fényes nappal kezdetlennek meg, s csak nappal végezhetnek be.”

Felmentés esztére a folozozó ítélet meg az napon kimondható, elmarasztalás esetében azonban a terhelő ítélet csak más nap hirdethetik ki.

A zsáiditást vagy ítéletet megelőző napon az nban semmi ítélet ki nem hirdethetik, sem nem fogatosítathatik. Talmud Sanhed: cap IV §. I.

Mindazáltal a fennálló törvények dacára s a folytonos törvényekesi gyakorlat erőszakos megsértésével azon egyesek kik a foglárkok, tanúk bírák, és puznások szerepet egyesíték az üdvözítő elfogatásának éjszakai, kihallgatás, maguk magukkal szembesítettek, elítéltek — és azt kis hirdették!!

Íly önkényes eljárás nem lehet a tiszta és részrehajlatlan igazságszolgálat bűnyégétől, — ily tények és anomáliák csak a boszú és aljas szenvedélytől elragadott gyarlóságok és önzésnek lehetnek bizsonysági és kilyedési okok.

Mithogy azonban, mint fentebb látnak a zsidócsirk, Archelausnak Herodes fiának száműzötése után, élet és halál felett dön-

társ... rült... meg... lesz... mel... cettü...

csak... gatj...

a du... any... szok... nál... hadt...

van... azok... a tá... czél... közl... legel... ga... sok... mok...

g z... szint... ret...

le m... kozt... elbe... hár... solb... erőf... deku... ten... s bít...

to hat... a csb... Pont... be hu... vers...

tartó... a legn... bozot... me templ... előtt... fejezet... lid... mellett... fegyve... got... gainak... zádást... annak... megd... kimen... dalom... ember... goit... hogy... nem... välasz...

e lapoz az ujévi negyedben melléklendő azélmestzeti jutalomkép. Műfélének legnagyobb remeke (Sz. Mária menyebemetete) a valódi mesterművek íránt felekezeti kü. lömség nélkül felkesző közönségre nagy számmal fogja gyűjtetni e lap köré, mely már gazdag, művészi kivitelű rajzaind és jeles szövegénel fogja is arra van hivata, hogy első helyet foglaljan a hazai képes lapok sorában.

Tagadhatlan érdem, díszesen kiállított és gondosan szerkesztett lapokkal emelni irodalmunk hitelét; de nem kevésbé tudjuk be magunknak érdemül azt, ha az ily jeles vállalatok terjesztéséhez erőnkhez és befolyásunkhoz képest hozzá járulunk. S így bátran jelentjük ki, hogy a „Deutsch-féle könyvnyomda- és kiadó részvénytársaság” nem lankad azon buzgalomban, minél szébbet és jobbat becsatani az olvasóközönség kezébe.

Befelezőleg meg kell még emlékeztünk a „Szeret nem szeret?..” és „Repül m a dár” című azélmestzeti jutalomképek- ről is, melyeknek művészi kivitele valóban a legszebb szoba-dísz. Első a „Divat” utóbbi a „Képes Világ” felvése jutalomképe!

Szinészet.

Mielőtt a mult heti repertoir fel-sorolásához kezdenék, érdekesnek tartjuk közzétenni, mit irólunk a fővárosi „Szinpa d”. Vác december 2. és 3.

Mielőtt a személyzet részletes is-meretése által számot adnék utam

eredményéről, el nem mulasztathom a színházzá alakított szarvas-vendégül termének csinossga és czélszerűségéről megemlékezni, mi bizonyára nem kis befolyással van a szinészet existentia-jára, mert megkönnyíti, elősegíti azon buzgalmat, melyet Vác közönsége a szinészet íránt mindig tanusított.

A teremben mindenki megtalálja igényo szerinti helyét, a körülfolyó erkélyzet czélszerűen pótolja a páholyokat, a körszék, számozott hely, föld-szimt és utolsó hely választást enged- nek tetszés szerint mindenkinek. A berendezés czélszerűsége mellett bizo- nyít, hogy a kis helyiség, ha megteik 200 forintot jövedelmezhet, mire ez időnyben is volt néhány eset. Valóban jól esik a szemnek azon kényelem- és csinnal találkozni, mely az egész fel- szerelést jellemzi.

Vác közönsége mindenesetre kö- szönettel tartozik a műkedvelő társu- lat fíradózásának, mely mint terem- bírő, felszerelő, gondos közzvetítő, a helyiség átalakítását annyi tapintattal foganatosította, mint szintén a vidéki szinészet is azon szives készségért, melylyel a műkedvelő társulat rész- ről találkozik, mert ez legnagyobb előzékenységgel engedi át észlelteit használatra, - és a pártolásban is zászlóvivőként buzditólag igyekszik

a közönségre hatni, igen helyesen igazolván azon nemesen jellemző tö- rekvetést, melyet úgy nemzeti mint művelődési szempontból maga elé tűzött.

Szombat-on: Fényárnayai Gál's Pálné föllépte

Vasárnap: Sarike.

Kedd-en: Monte Christo

Csütörtök: Aescopus Abonyi Gyula jutalom játékaulat adott.

Bécsi börze távirata dec. 17-én.

Arany	—	—	—	5.57
Ezüst	—	—	—	117.15
Nemzeti kölesön	—	—	—	68.65
1860-ki államkölesön	—	—	—	101.30
5% metallikus	—	—	—	58.75
Bankrézvénnyek	—	—	—	809.-
Lond-on	—	—	—	117.60
Hitelintéz. részv.	—	—	—	322.80

Szerkesztői üzenet.

T. Szociál Szerkeszt. úrnak Pécs. A lap expe- ditója zárt késétt, mert a lakhely változás késsén jött tudomásra, — jövőre pontosan küldjük.

Felolós szerkesztő: ELIÁSSY GYULA.

H I R D E T É S E K.

H i r d e t é s,

Alólírott tudatja a tisztelt közönséggel, hogy Váczon, nagyhíducezi 609. számú saját házában megnyitott koporsó-raktárában nem csak különbféle díszes és közönséges koporsók, ezekhez szükséges halotti ingek, és szemföde- lek, — hanem egyéb díszitmények is, ugymint virágok és koszorúk nagy választékban jutányos áron kaphatók.

Tápay János,

asztalos mester, raktár tulajdonosa.

Árverési hirdetmény.

Vác város tanácsa részéről közhírre tétetik, hogy a vá- ros hasznvételehez tartozó dunai rév és karópénz szedési jog bérlete 1872. évi január 1-ső napjától kezdve három, a körülményekhez képest, hat egymás utáni évre f. évi decem- ber hó 24-én délelött 10 órakor a városiás táncsteremében megtartandó nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Az árverés megkezdéséig szabályszerűen ellátott zár- ajánlatok is elfogadhatnak; az árverési feltételek az iródban megtekinthetők; árverezni szándékozók a kiküldtési ár 10% az árverés előtt letenni tartoznak, valamint a zárt ajánlatok- hoz is ezen összeg léssen csatolandó.

Kelt Váczon, 1871 évi december 13-án tartott tanács- ülésből.

Vác város tanácsa.

Kintzler Soma,

fő utczán, 733. sz. alatt, ajánlja nagyválasztéku órarakatárát, hol karácsoni és ujévi ajándékok gyanánt, arany és ezüst, a női és férfi zsebórák, asztali függő és inga órák, valamint mindenféle lán- czok, nagy választékban és mér- sékelt árak mellett kaphatók.